

INSETE

ΤΟ ΕΥ ΖΗΝ ΩΣ
ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ
ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΣΤΗ
ΜΕΤΑ COVID-19
ΠΕΡΙΟΔΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
& ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Βαρελάς Σωτήρης
Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Τουριστικών Σπουδών
του Πανεπιστημίου Πειραιώς

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Το παρόν παραδοτέο μπορεί να περιέχει συνδέσμους προς τρίτους δικτυακούς τόπους («Εξωτερικούς Ιστότοπους») τους οποίους δεν ελέγχει το ΙΝΣΕΤΕ, εκτός του συστήματος που χρησιμοποιεί ο ιστότοπος του ΙΝΣΕΤΕ. Το ΙΝΣΕΤΕ δεν υιοθετεί και δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο, τις διαφημίσεις, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που βρίσκονται, ή διατίθενται σε, τέτοιους Εξωτερικούς Ιστότοπους. Το ίδιο ισχύει και για τους ιστότοπους που ενδέχεται να περιέχουν συνδέσμους προς τον ιστότοπο ΙΝΣΕΤΕ. Οι σύνδεσμοι (σύνδεσμοι) προς ιστότοπους τρίτων δεν αποτελούν συγκατάθεση για το περιεχόμενο τέτοιων ιστότοπων τρίτων. Το ΙΝΣΕΤΕ δεν ευθύνεται για τη διαθεσιμότητα αυτών των ιστότοπων ή του περιεχομένου τους.»

ΤΟ ΕΥ ΖΗΝ ΩΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑ COVID-19 ΠΕΡΙΟΔΟ

Η πανδημία του covid-19 και τα μέτρα για την αντιμετώπιση του, αποτέλεσαν και θα συνεχίσουν να αποτελούν μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για τις τουριστικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σε διεθνές επίπεδο τις τελευταίες δεκαετίες.

Σε επίπεδο τουριστικής συμπεριφοράς καθοριστικός παράγοντας θα συνεχίσει να αποτελεί η ασφάλεια του ταξιδιού με τους Ευρωπαίους να έχουν ως βασικό τους κριτήριο την επιλογή ασφαλέστερων ταξιδιών και προορισμών. Η επένδυση της χώρας μας σε μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας του covid-19 θα αποτελέσει το μεγάλο πλεονέκτημα αυτής της προσπάθειας τα επόμενα χρόνια, ένα πλεονέκτημα που οφείλουμε να διατηρήσουμε. Οι διαδικασίες διασφάλισης όρων υγιεινής που επιχειρήθηκε με τα πρωτόκολλα, σε μεγάλο βαθμό θα συνδεθούν με τη διασφάλιση ποιότητας. Αντίστοιχα πρακτικές αειφορίας πρέπει να συνδεθούν άμεσα με τα μέτρα προστασίας για την υγεία μας, την ασφάλεια μας αποτελώντας το νέο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της πατρίδας μας.

Το σύνολο όλων αυτών των χαρακτηριστικών θα συνδεθούν κάτω από το πρίσμα του ΕΥ ΖΗΝ. Η ευζωία, καλή ζωή συνδέεται άμεσα με την αειφορία και τα μέτρα για την υγεία μας, την ασφάλεια μας όπως αυτά που αφορούν την πρόληψη για τον covid-19. Όλα μαζί αποτελούν μια σπείρα όπου η αξία για τον ίδιο τον άνθρωπο τον προορισμό διαιωνίζεται.

Οι σύγχρονες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στη μετα covid-19 επιδιώκουν να προσαρμοστούν στο νέο κοινωνικό και διεθνές περιβάλλον. Να βασιστούν στη δημιουργικότητα, τη συνεργασία και την καινοτομία, ώστε να διατηρήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα με έμφαση στην έννοια της ευζωίας, της ευφορίας και του ΕΥ ΖΗΝ (well being).

Η διαμονή πλέον δεν αποτελεί από μόνη της συγκριτικό πλεονέκτημα την ίδια στιγμή που οι ανταγωνιστές στις r2p πλατφόρμες κυριαρχούν στον τομέα της τοπικότητας. Η νέα φιλοσοφία πρέπει να διαπνέεται από το πνεύμα μιας «smart», ανθρώπινης και φιλικής προς το περιβάλλον, μονάδας.

Η ενίσχυση και η βελτίωση της ευζωίας ως παράγοντα της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας του προορισμού. Η διαφοροποίηση, η αισθητικοποίηση, ο έλεγχος ταυτότητας και ο συμβολισμός πρέπει να λειτουργήσουν ως καταλύτες για την ανάπτυξη του ενός νέου μοντέλου τουρισμού καλής ζωής.

Ο σύγχρονος επισκέπτης επιδιώκει την αυθεντική επαφή με τους ντόπιους, μέσω βιωμάτων που θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει τον τόπο που επισκέπτεται αλλά και τον ίδιο του τον εαυτό μέσα από το ταξίδι του.

Ο νέος σχεδιασμός τοποθετεί τον άνθρωπο, την καλή διαβίωση του, στο επίκεντρο του νέου οράματος και με το μέλλον αυτό να συν-δημιουργείται από τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους επισκέπτες.

Σε αυτές τις σκέψεις δε χωράει ο μαζικός τουρισμός, η οικονομία της καλής ζωή είναι στον αντίποδα του υπερτουρισμού και κοντά στον πιο υπεύθυνο τουρισμό.

Η ανάδειξη των αρνητικών επιδράσεων του μαζικού τουρισμού και η συνειδητοποίηση ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες επιδρούν στους υπάρχοντες πόρους, αλλά και οι μεταβολές στους πόρους επιδρούν στις ανθρώπινες δραστηριότητες, δημιουργώντας μία δυναμική-αμφίδρομη, οδήγησαν στην αναζήτηση πιο υπεύθυνων μορφών τουρισμού.

Στην καλή ζωή αναδύεται ως τάση η κατηγορία των τουριστών με τα "ασημένια μαλλιά" silver tourism, η αλλιώς λεγόμενη κατηγορία των Active Senior.

Τουρίστες άνω των 60 ετών με ξεκάθαρη στόχευση για το είδος και το επίπεδο των υπηρεσιών που αναζητούν. Ο ρόλος που θα διαδραματίσει η κατηγορία αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αν αναλογιστεί κανείς ότι το 2020 το 20% του πληθυσμού ανήκει στο συγκεκριμένο ηλικιακό γκρουπ.

Αξιοσημείωτη κατηγορία επισκεπτών που θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο με επίκεντρο την καλή ζωή αποτελούν οι Corporate Citizens, συνδυάζουν τις υποχρεώσεις με αναψυχή, δεν επιθυμούν αρνητικές εκπλήξεις στο ταξίδι τους, είναι επαναλαμβανόμενοι πελάτες (διαμονή, εστίαση), και επιδιώκουν Luxury υπηρεσίες.

Ειδικότερα οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις οφείλουν να πρωταγωνιστήσουν στο νέο αυτό περιβάλλον. Η καλή ζωή, ευζωία, η ποιοτικές διακοπές και εντός του χώρου φιλοξενίας, προχωρά πολύ πιο πέρα από τα διαδεδομένα πια πακέτα που προσφέρουν τα συμβατικά spa ξενοδοχειακών μονάδων, και περιλαμβάνουν ιδιαίτερα εξειδικευμένες υπηρεσίες όπως:

- » **Υιοθέτηση στρατηγικών συμπερίληψης για κάθε κατηγορία πελατών (φύλο, θρησκεία, εθνικότητα, κα)**
- » **Εφαρμογή υπηρεσιών ευζωίας όπως Spa, wellness, γυμναστήρια**
- » **Υγιεινή διατροφή (γεύμα για διαβητικούς, glutenfree, vegan, μέτρηση θερμίδων)**
- » **Φωτισμός δωματίου ανάλογα με το βιορυθμό (ρύθμιση μελατονίνης)**
- » **Καθαρισμός αέρα, Βιταμινούχο νερό**
- » **Προγράμματα life coaching, διαχείριση άγχους, αυτοπεποίθηση κτλ**
- » **Προγράμματα διακοπής του καπνίσματος και**
- » **Εργαστήρια διαλογισμού, βιοσυντονισμού και**
- » **Yoga και σεμινάρια coaching σε χώρους των τουριστικών επιχειρήσεων**
- » **Δημιουργία Αξιομνημόνευτων Στιγμών, Memory Makers Hotels**
- » **Μαθήματα Τοπικής Γαστρονομίας, Live προετοιμασία γευμάτων, γλυκών, Μαθήματα φωτογραφίας σε μοναδικά μέρη**

Η καλή ζωή, η ευζωία, δεν είναι όμως αποκλειστικά luxury παροχές.

Πρόκειται για μια νέα οικονομία στον τουρισμό που θα ξεπεράσει το 1 τρις δολάρια τα επόμενα χρόνια.

Η νέα αυτή οικονομία δεν περικλείεται μόνο στον τουρισμό, αλλά και στις περιοδικές διαμονές συνταξιούχων από ανεπτυγμένες χώρες, τις σπουδές από ξένους φοιτητές, αλλά και την επικύρωση ενός προορισμού ως τόπο διαμονής για συγκεκριμένες ομάδες executive εργαζομένους όπως συμβαίνει με το χρηματοοικονομικό τομέα στη Σιγκαπούρη.

Η οικονομία της καλής ζωής συμπαρασύρει θετικά κάθε αναπτυξιακή δομή της οικονομίας, το real estate, τις κατασκευές, τα προϊόντα τις εξαγωγές, την ίδια την εικόνα της χώρας.

Οι επισκέπτες του μέλλοντος θα επιλέξουν ένα νέο ταξίδι αυτό της μεταμόρφωσης και του μετασχηματισμού. Θα επιλέξουν εμπειρίες που θα αλλάξουν τη ζωή των επισκεπτών μέσα από προσωπική ανάπτυξη και προκλήσεις (πχ εθελοντικός τουρισμός), να αποκτήσουν την αίσθηση «ολοκλήρωσης και επίτευξης» στα ταξίδια.

Το ταξίδι να αποτελέσει για αυτούς ένα βίωμα που θα προσθέτει νόημα στη Ζωή τους, δίνοντας χρόνο για προβληματισμό συνδυάζοντας πολιτισμό, πνευματικότητα "Spiritual Tours" (π.χ. Yoga Ινδία).

Οι επιμέρους προορισμοί και οι τουριστικές επιχειρήσεις της χώρας προσφέρουν την ποιότητα και την αυθεντικότητα που αποτελούν βασικούς πυλώνες της καλής ζωής.

Το εύκρατο κλίμα, η ασφάλεια που μας χαρακτηρίζει, καλά ποιοτικά ελληνικά προϊόντα, ανάδειξη της γαστρονομίας μας. Ποιοτικές παροχές σε όλο το οικοσύστημα. Μπορούμε να μπούμε στο χάρτη της καλής ζωής.

Η οικονομία της καλής ζωής παρόλα αυτά δεν αποτελεί μια αφηρημένη έννοια. Χρειάζεται σχεδιασμό και επένδυση σε αυτό το νέο τομέα με συγκροτημένο σχέδιο από όλους τους σύγχρονους προορισμούς αλλά και τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Να επενδύσουν σε υπηρεσίες ευζωίας και καλής ζωής (well being,) στις αρχές της αειφορίας και την Agenda 2030 που θέτει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, στις νέες τεχνολογίες που θα υποστηρίξουν τις προσωποποιημένες υπηρεσίες, εκπαιδεύσουμε ξενοδόχους και τους συνεργάτες τους στο νέο αυτό περιβάλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Blomquist, G., Berger, M. & Hohen, J. (1988), «New Estimates of Quality of Life in Urban Areas». *The American Economic Review*, 78 (1) (March), 89-107.

Crouch, G. I. & Ritchie, J. R. B. (1999). *Tourism, competitiveness, and societal prosperity*. *Journal of Business Research*, 44, 138.

Farsari, Y. & Prastacos, P. (2003), «Towards a framework for Establishing policy goals for sustainable tourism in Mediterranean Popular destinations». In Beriatos, E., Brebbia, C.A., Coccossis, H. and Kungolos, A. (eds.) *Sustainable Planning and Development*, WIT Press, UK.

Giannias, D. (1996), «Quality of life in Southern Ontario», *Canadian Journal of Regional Science*, 19 (2).

Giannias, D. (1997), «Quality of Life Structural analysis», *Journal of Environmental Management*, 49, 157-166.

Giannias, D. (1998), «A quality of Life based ranking of Canadian cities», *Urban Studies*, 35 (12).

Giannias, D., Liargovas P. & Manolas G. (1999), «Quality of Life Indices for Analyzing Convergence in the EU», *Regional Studies*, Volume 33, Number 1, 1999, 27-35.

Gomezelj Omerzel D (2011) Stakeholders' understanding of factors influencing tourism Demand conditions: The case of Slovenia, *Tourism and Hospitality Management* 17(1), 1-17.

Gyourko, J. & Tracy, J. (1991), «The structure of local public finance and the quality of life», *Journal of Political Economy*, 99, 774-

Roback, J. (1982), «Wages, rents and the quality of life», *Journal of Political Economy*, 90 (6).

Roback, J. (1988), «Wages, rents and amenities: Differences among workers and regions», *Economic Inquiry*, January.

Rosen, S. (1979), «Wage-based indexes of urban quality of life» in: Mieaskowski and Straszhein *Current Issues in Urban Economics*, Johns Hopkins University Press.

Slottje, D. J. (1991). *Measuring the quality of life across countries*. *The Review of Economics and Statistics*, 73(4), 684-693.

Σωτήρης Βαρελάς

Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Τουριστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Ο Δρ. Σωτήριος Βαρελάς είναι Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Τουριστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς με γνωστικό αντικείμενο «Στρατηγική Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουριστικών Οργανισμών». Είναι διδάκτορας του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου MBA-TQM (Διοίκηση Επιχειρήσεων- Ολικής Ποιότητας), και απόφοιτος του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης της Σχολής Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης. Διαθέτει 12ετή επαγγελματική εμπειρία ως επιστημονικός σύμβουλος σε τουριστικούς οργανισμούς ενώ ήταν δημιουργός και διαχειριστής start up επιχείρησης με αντικείμενο τον εικονικό τουρισμό. Στο παρελθόν ήταν επιστημονικός σύμβουλος στο Υπουργείο Τουρισμού, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού και την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Έχει συνεργαστεί με αρκετά κέντρα ερευνών όπως το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης, τον ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, το Εργαστήριο Πολιτικής Αξιολόγησης και Ανάπτυξης Προγραμμάτων και το Κέντρο Ερευνών του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Διδάσκει στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς και στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Διοίκησης Τουρισμού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Από το 2010 έχει διδάξει σε αρκετούς ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς οργανισμούς όπως το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, το ΑΤΕΙ Καλαμάτας, το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), την Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ) και τη Σχολή Πολέμου της Πολεμικής Αεροπορίας. Έχει οριστεί από τη Συνέλευση του Τμήματος ως υπεύθυνος πρακτικής άσκησης των φοιτητών και συντονιστής των ακαδημαϊκών συμβούλων του Τμήματος Τουριστικών Σπουδών. Ο Δρ. Βαρελάς ήταν ο δημιουργός και συντονιστής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και του Κέντρου Έρευνας Διεθνούς Τουρισμού του Πανεπιστημίου Neapolis. Είναι Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Παραρτήματος του Παγκόσμιου Οργανισμού για την τεχνολογία στον τουρισμό και τα ταξίδια IT and Travel & Tourism (IFITT). Επιστημονικές του εργασίες έχουν δημοσιευθεί σε αρκετά διεθνή επιστημονικά περιοδικά ενώ ο ίδιος είναι μέλος στην συντακτική ομάδα αρκετών περιοδικών και συνεδρίων. Αρθρογραφεί συχνά και συμμετέχει ως ομιλητής για ζητήματα που αφορούν τον τουρισμό και τις τουριστικές επιχειρήσεις.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ &
ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΤΟ ΕΥ ΖΗΝ ΩΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ
ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ
ΣΤΗ ΜΕΤΑ COVID-19
ΠΕΡΙΟΔΟ

INSETE

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΧ & ΤΕ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑ-ΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Το παρόν παραδοτέο μπορεί να περιέχει συνδέσμους προς τρίτους δικτυακούς τόπους («Εξωτερικούς Ιστότοπους») τους οποίους δεν ελέγχει το ΙΝΣΕΤΕ, εκτός του συστήματος που χρησιμοποιεί ο ιστότοπος του ΙΝΣΕΤΕ. Το ΙΝΣΕΤΕ δεν υιοθετεί και δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο, τις διαφημίσεις, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που βρίσκονται, ή διατίθενται σε, τέτοιους Εξωτερικούς Ιστότοπους. Το ίδιο ισχύει και για τους ιστότοπους που ενδέχεται να περιέχουν συνδέσμους προς τον ιστότοπο ΙΝΣΕΤΕ. Οι σύνδεσμοι (σύνδεσμοι) προς ιστότοπους τρίτων δεν αποτελούν συγκατάθεση για το περιεχόμενο τέτοιων ιστότοπων τρίτων. Το ΙΝΣΕΤΕ δεν ευθύνεται για τη διαθεσιμότητα αυτών των ιστότοπων ή του περιεχομένου τους.»